

ZJEDNOTENIE NEMECKA

- Nemecko od roku 843 (zánik Franskej ríše) bolo rozdrobené na najprv 26 kniežatstiev -> vznikla SRN (1. cisár Otto I. korunovaný v roku 966, v ríši zavládol chaos)
- Nemecko prvý krát zjednotil Napoleón, keď vytvoril Rýnsky spolok
- Druhýkrát sa zjednotili v období Jaro Národov
- Dve koncepcie: 1. Veľkonemecká ríša (všetky krajiny hovoriace po nemecky - A. Hitler)
2. Malonemecká ríša (zjednotenie kniežatstiev)
- 1861 - zjednotenie Nemecka “železom a krvou” - Wilhelm I. (panovník), Otto von Bismarck (kancelár) -> forma konštitučnej monarchie
- 1862 - 1870 vojny:
  1. DÁNSKA
  2. PRUSKO-RAKÚSKA - bitky: Sadová
  3. PRUSKO-FRANCÚZSKA - bitky: Sedan
- 18.1.1871 Versailles - vyhlásené Nemecké cisárstvo (vo Versailles bolo podpísané aj mierové rokovanie po 1. svetovej vojne)
- Chcú kolónie (“hľadáme miesto na výslň”)
- Politika revanšu = pomsta medzi Francúzskom a Nemeckom

BISMARCKOVA ÉRA:

A) Vnútoraná politika

- Vízia reálneho rýšskeho života - zjednotenie politické, ekonomické, kultúrne (náboženstvo)
- Hospodársky životaschopný celok
- Vytváranie centrálnych inštitúcií, spoločných zákonov, noriem, potláčanie síl, ktoré by tento cieľ mohli narušiť (cirkev, socialisti)
- Kulturkampf - boj proti cirkvi, cirkev je pod štátom (kňazi skladali vernosť ríši)
- Antisocialistický zákon - uskutočňoval reformy, aby hnutia socialistov ani nevznikli (8-hodinový pracovný čas, mzda, dovolenka,...) = vznik sociálneho zákonodarstva

B) Zahraničná politika

- Power of balance - rovnováha síl v Európe čo sa týka kolónií
- Problém balkánskej otázky - oslabenie Osmanskej ríše, ktorá sa stiahla z balkánu
- 1. Berlínska konferencia - podpora vznikov nových štátov (následný politický/hospodársky vplyv)
  - Rakúsko-Uhorsko získalo Bosnu a Hercegovinu - začala sa tam 1. Svetová vojna - https://sk.wikipedia.org/wiki/Berl%C3%ADnsky_kongres

- 2. Berlínska konferencia (1885) - rozdelenie Afriky medzi Európske krajiny - <https://oskole.detiamy.sk/clanok/berlinska-konferencia-1885/2>

<- OTTO VON BISMARCK
WILHELM I. ->

ZJEDNOTENIE TALIANSKA

- Taliansko bolo rozdrobené:
  - I. Sever Apenínského polostrova - nadvládu **Habsburgovcov** - > priamo v Benátku a Lombardii, Toskánsku a Modene.
  - II. Sardínske kráľovstvo - savojská dynastia - autonómia (Turín)
  - III. Stred Talianska ovládal **pápežský štát**
  - IV. **južné Neapolské kráľovstvo** patrilo španielskym **Bourbonovcom**
- Hospodárske rozdiely medzi severom (priemysel, hospodársky vývoj, cestná a železničná infraštruktúra) a juhom (poľnohospodárstvo, zaostané, feudálne vzťahy) - > medzi štátmi boli colné bariéry - > prehľbovanie rozdielov
- **risorgimento** (G. Mazzini, G. Garibaldi) - začiatok 19. storočia, začiatok revolučného hnutia, vyvrcholilo revolučným hnutím r. 1848/49, ktoré však neprinieslo očakávané výsledky
- Idea zjednotenia našla svoje miesto na dvore sardínskoho kráľa Viktora Emanuela II., ktorého ministerský predseda **Camillo Cavour** odmietol revolučnú cestu presadzovanú **Mazzinim** a zvolil taktiku vyčkávania na priaznivejšiu medzinárodnú situáciu - > Krymská vojna (1853-56), expanzionistické snahy Ruska obsadiť oblasti bývalej Osmanskej ríše (Moldavsko, Rumunsko a Valaško) plánovala zastaviť Veľká Británia a Francúzsko - na ich strane aj Sardínske kráľovstvo - > získali medzinárodnú prestíž a spojenectvo s Francúzskom.

- Stretnutie Napoleona III s Cavouri (1858) - > Napoleon III. podporoval zjednotenie Talianska pod vládou savojskej dynastie a Cavouri sľúbil vojenskú podporu proti Rakúsku
- Začiatok vojna 1859 - bitke pri **Magente a Solferine** sa spojeným francúzsko-talianskym vojskám podarilo poraziť rakúsku armádu
- **Bitky pri Solferine** sa účastnil aj švajčiarsky obchodník **Henri Dunant**, ktorý o nej neskôr vydal knihu Spomienky na Solferino, kde opisuje hrôzy vojny, predovšetkým utrpenie ranených a zomierajúcich na bojisku po bitke. Kniha prinášala aj návrh na založenie spoločnosti, ktorá by zabezpečovala starostlivosť o týchto trpiacich. Dunantove úsilie viedlo ku založeniu medzinárodnej organizácie **Červeného kríža** a ku prijatiu **Ženevského dohovoru** o zlepšení osudu ranených vojakov v poli v r. 1864.
- Bojov v Lombardii sa účastnil aj **Giuseppe Garibaldi**
- V júli 1859 podpísal Napoleon III. s Rakúskom **separátnu mierovú dohodu vo Villafrance**, ktorá prinášala najväčšie výhody Francúzsku - nie Talianom
- Sardínske kráľovstvo získalo: časť Lombardie s Milánom (Francúzi naoplátku dostali Nizzu a Savojsko)
- Druhá časť Lombardie taktiež pripadla Francúzsku. Rakúsku zostalo Benátsko.
- Parma, Modena a Toskánsko mali o svojom osude rozhodnúť v plebiscite, ktorý prebehol v r. 1860 a znamenal zjednotenie týchto štátov so Sardínskym kráľovstvom
- Apríl 1860 - v **Neapolskom kráľovstve ľudové povstanie** proti tyranskej nadvláde Bourbonovcov - výprava Garibaldiho a asi 1000 dobrovolníkov (výprava červených košiel) - úspech proti vojskám pápežského štátu
- 1860 na základe ľudového hlasovania bolo južné Taliansko so Sicíliou pripojené ku Sardínskemu kráľovstvu, v tom istom roku sa ku vznikajúcemu talianskemu štátu pridala aj Umbria.
- Viktor Emanuel II. Kráľ Talianska, celotaliansky parlament so sídlom v Turíne

- Zjednoteniu pomohol aj konflikt na medzinárodnej scéne - Prusko vs Rakúsko - > 1866 Bitka pri Hradci Králová - Otto von Bismarck chcel oslabiť pozíciu Rakúska v Nemeckom spolku - > Taliansko získalo Benátsko (museli sa vzdať Istrie a Tirolska)
- Ešte pápežský štát - Francúzska vojenská nadvláda - vypuknutie Francúzsko-Pruskej vojny - stiahnutie jednotiek - OBSADENIE RÍMA - > **hlavné mesto Talianska (1870)**
- Zlé vzťahy s Vatikánom (0,4 ha) - obnovenie vzťahov až 1929 Benito Mussolini a Pius XI. - lateránske zmluv
- Taliansko uznalo Vatikán ako suverénny štát - získali finančné odškodnenia, Vatikán uznal Rím ako hlavné mesto Talianska
- Zjednotenie otvorilo cesty ku hospodárskemu rozvoju menej vyspelých častí - > nevyšlo - S bol industrializovaný a prekvital, zatiaľ čo juh bol poľnohospodársky naďalej a nerozvíjal sa - > rozdiel je viditeľný dodnes